

ÇALIŞMANIN VE BAŞARILI OLMANIN KURALLARI

Çalışma hayatının genel kanunları: Okuyucum! Her işin ve mesleğin kendi bünyesine göre çalışma ve işleme usul ve kuralları vardır. Bunu meslek sahipleri bilir. Bir de fizik ve fikri her nevi iş ve çalışma hayatının ve genellikle başarılı olmanın, düşünen aklın şaşmaz kanunları halinde, birtakım genel ve rasyonel düsturları vardır ki, ben burada bunlardan benim bildiğim kadarını açıklayacağım.

● *Çalışmak için uygun gün ve saat bekleme. Bil ki, her gün ve her saat çalışmanın en uygun zamanıdır.*

● *Çalışmak için uygun yer ve köşe arama. Bil ki, her yer ve her köşe çalışmanın en uygun yeridir.*

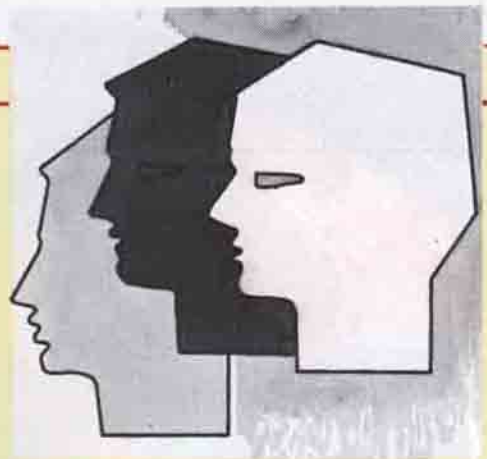
● *Bir günde ve bir zamanda yapman lazım gelen bir işi (bir dersi, bir vazifeyi) ertesi güne bırakma. Zira her günün derdi gibi, işi de kendine yeter.*

● *Bir zamanda yalnız tek bir iş yap, yalnız bir ders, bir kitap, hattâ bir fasıl üzerinde çalış. Tâ ki, dikkatin ve kuvvetin yayılıp zayıflamasın. Bir zamanda birden fazla iş yapayım diyen, hiçbirini tam ve temiz yapamaz. Dünyaca tanınmış olan büyük İslâm mütefekkiri "İmam-ı Gazalî"ye "İhya-i Ulum" adlı muazzam eserini nasıl bir çalışma ile vücuda getirdiğini somuslar: Bir zamanda yalnız bir fasıl, bir bahis, bir konu üzerinde çalıştım", demiş.*

● *Başladığın bir işi (bir dersi, bir kitabı, bir vazifeyi) yapıp bitirmeden başka bir işe (derse, kitaba ve vazifeye) başlama. Yanda kalan iş, başlanmamış demektir.*

● *Bir günün işini (dersini, vazifesini) bitirdikten sonra ertesi gün ne iş yapacağına karar ver. Yahut, hiç olmazsa çalışmaya başlamadan evvel, hangi iş (ders, kitap) üzerinde çalışacağını düşünüp kararlaştır ve çalışmaya bu kararla otur.*

● *Bir işe başlamadan, bir dersi öğrenmeye, bir kitabı okumaya oturmadan evvel düşün ve çalışman için gerekli olan şeyleri yanında ve elinin altında bulundur. Tâ ki, ikide bir kalem, kâğıt aramaya kalkıp da dikkatin dağılmasın.*

● *Bir işe başlamadan evvel o işi (dersi, vazifeyi, kitabı) en kısa bir zamanda, en kolay ve en temiz bir şekilde nasıl yapmak, nasıl öğrenip etüd etmek mümkün olduğunu iyice düşünüp hesapla.*

● *Çalıştığın bir iş (bir ders, bir kitap, bir yazı) üzerinde herhangi bir güçlüğün yenmeden bir adım bile gerileme. Ve bil ki, yılgınlık maskeli bir tembellektir. Gene bil ki, çalışma sevgisi güçlükleri yenmekten doğar ve kuvvetlenir. Güçlüğü yenmekten hasıl olan manevi zevk, eşsiz bir zevktir. Emin ol ki, harpte zafer ve işte başarı yılmayanındır. Sebât önünde güçlükler erir ve imkânsız görünen, mümkün olur.*

● *Bir dersi, bir kitabı en basit elemanlarına, kısım, fasıl ve bahislerine ayır. Sıra ile her bahsi iyice ve noksansızca anlayıp öğrenmeden öbür bahse geçme. Fasıllar ve bahisler üzerinde bir kör gibi yürü. Yani attığın adımı iyice basmadan öbürünü atma.*

● *Devamlı ve planlı çalış. Ve her gün aynı saatlerde mutlaka çalışmaya otur. Çalışmayı uzun süre kesip terk etme. Hasta ve yorgun değilsen tatil aylarında bile yavaş ve az da olsa çalış ki, çalışma alışkanlığını körlenmesin ve tekrar çalışmaya koyulmak için zahmet çekmeyesin.*

● *Bir iş üzerinde yorulursan dinlenmek için işini değiştir ve çalışma hızını yavaşlat. Fakat dinlenme bahanesi ile, asla boş oturma. Boş oturanın içi, işlemeyen demir gibi, pas tutar.*

● *Verimli çalışmayı sakın iş üzerinde geçirdiğin zamanla ölçüp de, eh bugün şu kadar saat çalıştım, yetişir deme. Çalışmanın sonucuna ve öğrendiğine bak.*

● *Fikri çalışmalar için, aynı saatlerde devamlı ve düzenli bir surette, günde iki üç saat bile yeterlidir. Büyük İslâm düşünürü İbn-i Sina, dünyaca meşhur olan Kitabı-ş-Şifa'sını, her gün, sa-*

GENÇLERLE...

bah namazından sonra Bağdat'taki bir camiin büyük kandili altında oturarak, kuşluk vaktine kadar, yani takriben iki saat çalışmak suretiyle vücuda getirmiştir. Meşhur İngiliz düşünürü Spencer, muazzam eserlerini, günde iki saat çalışarak yazmıştır. Her sene bin, bin ikiyüz sahifelik eser veren Fransız edibi Emile Zola'ya bu başarısının sırrını sormuşlar: "Her gün yalnız üç saat çalışır ve yazarm" demiş.

● Sabırlı ol, genç dostum. Damlaya damlaya göl olur ve aynı noktaya düşen damlacıklar, zamanla memeri bile deler.

● Bir işe başladığın, bir dersi öğrenmeye, bir kitabı okumaya koyulduğun zaman telâş edip sabırsızlanma. Sakin ve metin ol. Yol al, fakat acele etme. Sindirerek çalış ve öğren.

● İşinde ve dersinde herhangi bir fikri noktayı küçümseyerek ihmal edip geçme. Küçük ihmalden bazen büyük zararlar doğduğunu unutmayın.

● Gece yatağına uzandığın zaman, o gün ne yaptığını ve yarın ne yapacağını kendine sormadan uyuma.

● Her gün iyi bir eserden yüksek sesle beş on sahife oku. Bu sayede konuşma ve söz söyleme yeteneğin gelişir.

● Rastladığın edebî, felsefî bazı güzel parçaları ezberle. Bu sayede hem kelime ve ifade hazinen zenginleşir hem de hafızan kuvvetlenir.

● Çalıştığın bir dersin, bir kitabın fasıl ve bahislerini bitirdiğin, kitabı kapayıp, okuduğunu ezberden özet halinde not et. Bir dersi, bir kitabı en iyi anlayıp öğrenmenin yolu, onu bu şekilde yazmaktır.

● Bir dersten öğrendiğin, bir kitaptan okuduğun fasıl ve bahisleri arkadaşlarınla ezberden müzakere ve münakaşa et. Bu suretle hem zekân işler ve öğrendiğin hazmolur, hem hafızan kuvvetlenir; hem de düzgün konuşma ve fikirlerini açık olarak ifade etme yeteneği kazanırsın.

● Dikkat et: Sözlerin ve yazılanın kısa, açık ve anlamlı olsun.

● Fikri çalışmanın herkesin mizacına göre değişen verimli ve eşref saatleri vardır. Bunlar bazı kimseler için sabahın erken saatleri, bazıları için de öğleye doğru, öğleden sonra, gece saatleridir. Kendini yokla ve senin eşref saatlerin hangileri ise, bunları hiç bir eğlenceye feda edip kaçırma.

● Okuduğun bir kitapta rastladığın güzel bir parçayı veya orijinal bir fikri yerini ve sahifesini işaret ederek not et. Bu suretle biriktirdiğin notları bir dosyaya ve bir fiş kutusuna sırasıyla yerleştir. Bir yazı yazmak veya bir eser yapmak istediğin zaman, bu notlar senin için zengin bir malzeme hazinesi olur.

● Bir konu hakkında bir yazı veya bir eser yazmağa karar verdiğin zaman, evvelâ bu konu üzerinde evvelce yazılmış eserleri oku. Tâ ki yazılmış ve söylenmiş şeyleri tekrar edip ömrünü israf etmeyesin.

● Gök kubbe altında yepyeni hiçbir fikir yoktur. En yeni fikir, eski bir fikrin yeni bir elbise giymişidir.

● Her şeyden evvel, ana dilini iyi konuşmayı ve iyi yazmayı öğren. İnsan için en faydalı olanı kendi ana dilidir.

● Dil bilgisi bir amaç değil, bir araçtır. Asıl amaç olan, fikir zenginliğidir.

● Kişinin kıymeti dilinin altında ve kaleminin ucunda gizlidir. Onu söz ve yazı açığa vurur.

● Bir işi yapıp yapmamakta kararsızlığa düştüğün vakit, iki şıktan herbirinin fayda ve zararlarını iyice hesapla. Faydası çok, zararı az olan şıkkı tercih et.

● Bir işe öfkeli ve sinirli iken karar verme. Bekle öfken geçsin. Zira öfke ile kalkan zararlar oturur.

● Çok konuşma. Yerinde ve özlü konuş. Kıymet ve tesir çok sözde değil, yerinde ve özlü sözdedir.

● Kimsenin yüzüne karşı söyleyemediğini arkasından söyleme ve bil ki arkadaş konuşma korkaklığın en kötü şeklidir.

● Kimsenin cahilliğini yüzüne vurma. Bil ki insanları en çok kızdıran ve gücendiren, cahilliklerinin yüzlerine vurulmasıdır.

● Yalan söyleme. Yalan söyleyen yakalanma korkusu içinde yaşayan hırsız gibidir.

● Daima olduğun gibi görün, görüldüğün gibi ol. Olduğundan fazla görünmek isteyen, karışındakilere kendî ahmaklığını göstermiş olur.

(Devamı gelecek sayıda)

Bu yazı merhum Ordinaryüs Prof.Dr. Ali Fuat Başgil'in "Gençlerle Başbaşa" kitabından alınmıştır.